

WĘDRÓWKA PO WARSZAWIE

przeżyjmy to jeszcze raz 😊

Biblioteka
Publiczna w
Dzielnicy Białołęka
m. st. Warszawy

Zatopieni w zieleni – trudno uwierzyć, że jesteśmy w Warszawie.

Carski Fort także tonie w zieleni.

**A tuż za Fortem –
pokrętny staw.**

Stuletni dom wielorodzinny.

„Po zielonym stawie pływają łabędzie...”

... a staw znajduje się w środku osiedla 😊

**Krasnodwór
obecnie restauracja,
wcześniej katownia.**

**Pozostałości Transatlantycznej
Radiotelegraficznej Stacji
w Starych Babcicach.
Obok – dawna stróżówka.**

Rezerwat Przyrody Łosiowe Błota

Rezerwat utworzony został w 1980 r. na powierzchni 31,21 ha w celu zachowania charakterystycznych niegdys dla Kotliny Warszawskiej zbiorowisk torfowisk niskich wraz ze stanowiskami rzadkich i chronionych roślin. Znajduje się on na obszarze Lasu Bemowskiego i składa się z dwóch oddalonych od siebie fragmentów, między którymi mieściła się wojskowa stacja radarowa. Dominujące w krajobrazie Łosiowych Błot turzycowiska bagienne zajmują największe obniżenia terenowe, w których okresowo pojawia się woda. Zbiorowiska te mają kępko-dolinkową budowę, na którą składają się rozróżnione i dorastające do jednego metra wysokości kępy turzycy: sztywnej, dziobkowatej i prosowej oraz dolinki, poprzetrastane gęstwiną korzeni zanurzonych przez część roku w wodzie, w których spotykamy gorysz błotny, trzcinnik prosty, wiechlinę błotną czy kosaćca żółtego. Torfowiska tworzą układ mozaikowy z łąkami wilgotnymi - trzęślicowymi. Gdy poziom wody opada dolinki zarastają roślinami charakterystycznymi dla tych zbiorowisk: trzęślicą modrą, okazałym obszewnikiem kminkolistnym oraz pięknie pachnącymi bylinami ziołoroślowymi. Płaty łąk wilgotnych wyróżniają się ponadto wieloma efektownymi i najczęściej objętymi ochroną gatunkową roślinami takimi jak: goryczka wąskolistna, mieczyk dachówkowaty czy goździk pyszny. W coraz większym stopniu w obrębie turzycowisk wykształcają się zarośla wierzbowe z udziałem karłowatej olszy i kruszyny pospolitej płynnie przechodzące w zbiorowiska lasów olszowych również ściśle związanych ze stagnującą w obniżeniach terenowych wodą. Obrzeża rezerwatu porastają bory sosnowe. Trudno dostępne podmokłe tereny, gęste łąki i łąki oraz naturalne jeziora torfowe są niebywale atrakcyjne dla wielu zwierząt. Stałymi mieszkańcami Łosiowych Błot są łosie, często przybywające z Kampinoskiego Parku Narodowego, dziki, sarny, lisy, wiele gatunków drobnych ssaków charakterystycznych dla pędujących kompleksów leśnych oraz ptaki wodno-błotne. Wokół rezerwatu prowadzi ścieżka turystyczna o długości 10 km, z której miejscami roztacza się rozległy widok na torfowiska.

Przebywając na terenie lasu powinieneś brać pod uwagę wszelkie okoliczności mogące mieć wpływ na Twoje bezpieczeństwo, w szczególności warunki atmosferyczne, stan nawierzchni i ukształtowanie terenu, ruch pojazdów i pieszych, a w przypadku prowadzenia prac leśnych dostosuj się do okresowych zakazów wstępu.

Szanuj las i przestrzegaj obowiązujących zasad.

Zarządcą terenu są Lasy Miejskie-Warszawa ul. Korkowa 170A,
04-549 Warszawa tel. 22 645 25 62, www.lasymiejskie.waw.pl

Mazowsze
Region

Nazwa rezerwatu adekwatna do okoliczności przyrody.

ŚLADAMI ŁOSIA

Warszawa obok Sztokholmu i Berlina jest jedną z nielicznych stolic europejskich posiadających lasy w granicach miasta. Ich powierzchnia wynosi 6460 ha z czego 2716 ha użytkowanych jest przez miasto. Las Bemowo jest jednym z 15 kompleksów leśnych wchodzących w skład Lasów Miejskich Warszawy. Uroczysko Bemowo jest pozostałością Puszczy Mazowieckiej w widłach rzek Wisły i Bzury. Do roku 1476 lasy te stanowiły własność książąt mazowieckich, później stały się dobrami królewskimi. Ogólna powierzchnia kompleksu Las Bemowo wynosi 513,54 ha. Na terenie lasu znajdują się dwa Rezerваты przyrody: "Łosiowe Błota" i "Kalinowa Łąka". "Kalinowa Łąka" jest rezerwatem typu florystycznego, obejmującym podmokłą, śródleśną łąkę ze stanowiskami unikalnych w rejonie Warszawy roślin takich jak: pełnik europejski, storczyk plamisty, goździk pyszny i wiele innych;

"Łosiowe Błota" utworzono ze względu na zachowanie zbiorowisk roślinności forfowisk niskich, charakterystycznych niegdyś dla Kotliny Warszawskiej. Ze względu na podmokły, miejscami grząski teren, chętnie przebywają tu łosie, stąd nazwa rezerwatu. Celem utworzenia niniejszej ścieżki jest ukazanie nie tylko walorów przyrodniczo - krajobrazowych tych terenów lecz również przedstawienie lasu jako gospodarstwa leśnego. Las to nie tylko drzewa, ale także porosty, glony, mchy, grzyby, paprocie, trawy, oraz krzewy w takiej ilości gatunków, że trudno je policzyć. Po lesie uwijają się pracowite mrówki, które stanowią straż sanitarną. Krety i normice spulchniają i przewietrzają glebę. Obumarłe liście i drzewa są przetwarzane na urodzajny humus przez bakterie i grzyby. Ptaki żywią się owadami uszkadzającymi drzewa, a zjadając owoce - roznoszą nasiona. Las jest więc wspólnotą życia, w której

wszystkie rośliny i zwierzęta są od siebie uzależnione. Jest on najważniejszym i najbardziej złożonym elementem naturalnym środowiska, naszym narodowym bogactwem, a zarazem ozdobą krajobrazu. Ścieżka przyrodnicza długości ok. 5 km oznakowana jest strzałkami wskazującymi kierunek poruszania się, składa się ona z 10 przystanków.

Nie spotkaliśmy łościa; dopisały za to niezawodne komary 😊

Molo prawie jak w Sopocie...

**... a zamiast morza
bagna i szuwary.**

Tajemnicze podziemne korytarze...

... i równie tajemnicze tory wiodące w nieznane.

**Wszystkim wędrowcom gratulujemy kondycji
i zapraszamy do udziału w kolejnych wycieczkach 😊**